

E A T E R

BIBLIOTEK PLATTAN

FÖRORTEN I CENTRUM

kollektiv muralkonst för social förändring

we

have a dream, that one day, the world will be a place where people will not be judged by the colour of their skin, the way they talk, their ethnicity or the place they live in, but by the content of their character and the goodness in their hearts.

We have a dream that one day, equal opportunities for all will be a reality, all voices will be respected and listened to, none given less value than the other.

Fritt efter Martin Luther King

Tack!

Vi vill rikta ett stort tack till vår huvudfinansiär Allmänna Arvsfonden, som möjliggjort Förorten i Centrums sociala förändringsarbete.

Muralmålningen **Den bubblande kulturen**

Lägg ner stenen. Boende i Husby målade gatstenar som en del av Kraftsamling av enade röster mot våld

Vi är Förorten i Centrum - kollektiv muralkonst för social förändring, en ideell förening som bildades 2010.

Vi stödjer de som omtalas i samhällsdebatten att ta makten över sina egna berättelser.

- Vårt verktyg för att åstadkomma detta är kollektiv muralmålning.
 - Vi gör det genom att samla en grupp människor i ett samtal om det de finner angeläget och skulle vilja uttrycka.
 - Gruppen enas om vilka teman eller frågor de tycker är viktigast.
 - Deras gemensamma röst översätts med vårt stöd till en skiss som sedan diskuteras med och eventuellt modifieras av gruppen.
 - Därefter skapar deltagarna tillsammans en målning på en vägg, en mur, ett plank, ett tak.
 - Målningen kan vara permanent eller temporär, ute eller inne, stor eller liten.
 - Så blir en kollektiv muralmålning till. I målningen gestaltas människornas röster.
 - Där synliggörs röster som annars inte hörs.
 - Genom sina berättelser och bilder medverkar deltagarna till utsmyckningen av det offentliga rummet.
- De påverkar bilden av sin närmiljö och sin stad i den samtida debatten.

Vi bidrar på detta sätt till social förändring.

Vår vision

En värld där vi inte längre bedöms utifrån var vi föds, växer upp eller bor.

Vår verksamhet bidrar på sikt till visionens förverkligande så att:

- Sverige blir ett land där kollektiva muralmålningar är vedertagna uttrycksplattformar för de boendes berättelser om sin närmiljö.
 - Muralmålarna, vilka utgörs av de boende, familjerna, barnen och de unga, uppmärksammas i det offentliga samtalet för att de genom färg och kollektiv muralkonst, berikar samhällsdebatten, stadslivet och konsten.
- Städer runt om i landet använder sig av kollektiv muralkonst som ett verktyg i sitt arbete med socialt sammanhållna städer och lokal demokrati.

Hur Förorten i Centrum bidrar till social förändring

Rummets politik - Vår utgångspunkt

I vårt arbete är platsen den grundläggande utgångspunkten.

Vi strävar ytterst efter att åstadkomma social förändring vad gäller platsens roll för närsamhället.

Detta berör de boende i de områden vi arbetar i. Det berör de som använder platsen.

Men det berör även det omgivande samhällets bild av platsen. Vi kallar detta för rummets politik.

Det finns tre viktiga dimensioner av rummets politik:

1. Det fysiska rummet: den fysiska miljön, i ett visst geografiskt område.

Våra muralmålningar omformar människors vardagsmiljöer så att de blir vackrare, tryggare och mer intressanta.

2. Det sociala rummet: de sociala förhållanden som etablerats hos de som bor eller vistas i det specifika geografiska området.

Våra muralmålningprocesser skapar ett alternativt sätt att umgås på.

Deltagarna bjuds in för att de är experter på de miljöer de bor i.

De bjuds in till att engagera sig i socialt förändringsarbete på ett bekräftande och konstruktivt sätt.

3. Det symboliska rummet: den allmänna bilden av ett visst område, en bild som inte alltid överensstämmer med de boendes bild av det området.

Våra deltagare gestaltar sin egen bild av området. Deras röster om vilka frågor som är angelägna att gestalta står i centrum. Detta bidrar till att förändra - re-artikulera - bilden av området.

Rummets politik

1. Det fysiska rummet

Vi omformar den fysiska miljön

2. Det sociala rummet

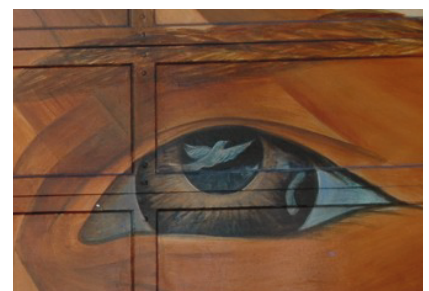
Vi utvecklar nya sociala förhållanden

Utrymme

3. Det symboliska rummet

Vi re-artikulerar bilden av området

Vår teori om socialt förändringsarbete

Det är inte lätt att i detalj beskriva den långsiktiga effekten av en social förändringsprocess. Många vittnar om svårigheten med att fånga själva förändringsprocessen på ett fullständigt och rättvisande sätt. Det är dessutom ofta komplicerat att i efterhand urskilja vad som är orsaken till en viss social förändring. Det innebär inte att man inte alls kan beskriva och utvärdera det sociala förändringsarbete som vi bedriver. Vi har kontinuerligt förfinat våra metoder. Det arbetet är dock inte klart.

Med varje muralmålningprocess ingår vi, tillsammans med våra deltagare, i en kollektiv lärandeprocess. På så vis erbjuder vi människor att medverka inte bara till att genomföra en enstaka målning, utan även till att påverka vårt löpande utvecklingsarbete. Kärnan består dock: att genom muralmålningprocesser mobilisera människor i ett kollektivt arbete som ökar deras engagemang för sin närmiljö.

Vi har inte utvecklat vår teori för social förändring isolerat. Vi är en del av en större, internationell social rörelse där muralmålning är ett verktyg för att skapa social sammanhållning. Organisationer i olika länder arbetar på liknande sätt och har varit en stor inspirationskälla för oss. Några av dessa är Precita Eyes från San Francisco, SPARC från Los Angeles, CitéCreation från Lyon och IMVG från Vitoria i Spanien. Vi följer dessutom kontinuerligt den akademiska forskningen kring social förändring och empowerment.

Genom att kontinuerligt observera, reflektera och utvärdera vårt arbete har vi utvecklat våra tre muralmålningprocesser.

Community Murals:

utförda av de boende i det område där muralmålning ska målas eller människor som på annat sätt har en stark samhörighet.

Bridging Murals:

utförda gemensamt av grupper som annars inte träffas, t.ex. från socio-ekonomiskt eller geografiskt skilda områden.

Live Murals:

kort process för att medverka till att en muralmålning utifrån givet tema snabbt genomförs utan någon gemensam grupprocess.

Eftersom varje projekt är unikt och processen skräddarsys utifrån förutsättningar som vi inte alltid kan påverka, blir en del processer kombinationer av de tre.

Bridging muralmålningprocesser

- Möten mellan grupper boende i skilda geografiska områden (muralverkstäder).

- Kollektivt arbete mot ett gemensamt mål (färdigställa en muralmålning).

- Utvecklar sociala förhållanden mellan människor som inte träffats tidigare.

- Ser den andra genom dess bidrag i det kollektiva arbetet, och inte genom kategorier och stereotyper som man inte varit med om att bestämma.

- Utvecklar en nyanserad bild av områdena där de olika deltagarna bor och kommer ifrån.

- De positiva erfarenheterna med att arbeta med människor från andra områden ligger till grund för att deltagarna börjar ifrågasätta rådande stereotyper om varandra.

Community muralmålningprocesser

- Möten mellan grupper boende i samma geografiska områden (muralverkstäder).

- Kollektivt arbete mot ett gemensamt mål (färdigställa en muralmålning).

- De boende känner att de har viktiga berättelser om sitt område och om de livsmöjligheter som där formas.

- Deltagarna engagerar sig aktivt i utformningen av sin närmiljö.

- Boende i ett område känner att de kan och vill vara aktörer i förändringen av sitt eget område.

- Genom de boendes egna berättelser om sitt område nyanseras den allmänna bilden av detta område.

Muralmålningen **Drömmar**

Muralmålaren har ordet

Hiba Samir är från Skärholmen. Hon medverkade där under sommaren i muralmålningen *Drömmar* på fritidsgården *Andra Hemmet, Ungdomens hus*. Temat togs fram gemensamt i ett samtal med trettioåttio ungdomar. Runt tjugo av dem skapade sedan skisser som låg till grund för den muralmålning de genomförde.

– Det här var viktigt! Det var något som borde tas upp oftare eftersom man lyfter fram åsikter, människornas intressen, deras levnadssätt, som beskrivs genom målning och det är något som folk kan relatera till, något som folk känner sig trygga med. När de ser det så ser de att det finns andra människor som tycker som dem, som tänker som dem. Man når ut till samhället! Man visar hur det är i förorterna, hur människor och olika individer lever. Vilka typer av människor, vilka olika standarder som finns.

– Man försöker se på artister och man försöker bli som dem, men man tänker inte att man kan vara sig själv. Att man är underbar och att man kan vara sin egen förebild och att man är en stark person. Samhället gör så att man går efter trender och man glömmar bort att man kan vara den som påverkar och inte bara den som blir påverkad.

– När jag tänker på samhället så tänker jag på makt. Man säger att samhället är individerna men individerna styrs av andra bilder. Äldre ser styrkan i ungdomarna och deras bilder och berättelser. De kanske känner igen sig själva i ungdomarnas drömmar. Om bara politikerna kunde sätta sig ner och lyssna på ungdomar. Det spelar ingen roll om de har en negativ inställning mot graffiti, bara de sitter och lyssna så finns det hopp att de ändrar sitt syn och inser att det handlar om röster som vill höras.

– I målningen har man tillfället att uttrycka sina egna sanningar. Man kan uttrycka sig genom ord, men målningar ger en känsla som inte går att uttrycka genom ord. Jag ser ungdomar som går igenom varje bild som gjordes på målningen på *Andra Hemmet* och tolkar den på sitt sätt. Det är det som är huvudsaken!

– När man är ung och man går runt med en tanke eller åsikt som man är rädd att dela med sig av på grund av hur kompisarna kan reagera. Och sedan ser man en muralmålning där det är andra som man känner igen sig i. Då stärks man som person och man får självförtroende och ork och mod till att stå upp för sig själv.

– Ungdomar vill ha uppmärksamhet och behöver uttrycka sina drömmar och sina viljor. Det är inte många som vill lyssna och höra vad ungdomarna har att säga. När man målar på offentliga ytor så tror politiker och äldre att det är slöseri med pengar. De vet inte varför ungdomarna vill måla!

– Det kändes fantastiskt!
Underbart att vara med!

Ordförande har ordet

Hur övervinner man reducerande stereotyper? Några strategier.

I flera år har jag träffat och intervjuat människor som av många kategoriseras som "invandrare". Det är män och kvinnor, äldre och yngre, med rötter i Sydamerika, Östeuropa och Mellanöstern. Några är utbildade ingenjörer, andra läste endast i grundskolan.

En del engagerar sig i sitt närsamhälle, bildar föreningar och organiserar samtalsgrupper. Andra fokuserar hellre på sitt vardagsliv. Trots den stora variationen av intressen, värderingar och livinställning beskrivs de alla med hjälp av en och samma etikett.

En etikett, "invandrare", som begränsar det vi förmår se hos individen. Den etniska gränsen som ligger till grund för kategorin "invandrare" formar vårt sätt att se på, dela in och förhålla oss till just det sociala utrymme. Vi ser i första hand invandraren och har sedan svårt att se den engagerade medborgaren, den flitige arbetaren eller den passionerade mannen. Vi förhåller oss till dessa individer genom den kategori som andra har valt för att beskriva dem med - en kategori som begränsar det vi ser, formar hur vi umgås och definierar innehållet i den politiska debatten. Det är på så sätt som kategorier har makten att skapa det som kategoriseras.

ESTER

Kan man använda kategoriers skapande makt för att driva fram social förändring? Hur kan man ta makten över det som begränsar oss? En rad strategier kan ses i vardagslivet.

1. Den första har många säkert sett och kanske använt. I ett försök att komma bort från de negativa konnotationer som belastar en viss kategori – t.ex. "invandrare" – introducerar man ett mindre laddat uttryck för att identifiera gruppen och beskriva individen, t.ex. "utlänning", "född i utlandet" eller "med invandrarbakgrund". Denna strategi visar att den som använder den är medveten om kategorins begränsande och stigmatiserande effekter. Strategin är dock oförmögen att hantera det faktum att bara genom att kategorin är skapad, även om dess etikett ändras, reduceras individerna i den oavsett vad man kallar dem.

2. Den andra strategin är att anamma kategorin helhjärtat. Man bejakar kategorin och använder den till grund för en så kallad identitetspolitik. Vi ser exempel på detta i de sociala rörelsernas historia: kvinnorörelsen, Black Power rörelsen i USA och HBTQ-rörelsen. Identitet – byggd på etnicitet, kön, sexuell läggning eller något annat som är grunden för en viss grupps definition – används både för att stärka gruppen och för att göra anspråk på socialt erkännande.

En identitetspolitik som uppmuntrar stolthet för att tillhöra den specifika gruppen är befriande, eftersom gruppens medlemmar lär sig att hylla en identitet som den rådande kulturen har försökt få dem att förakta. Det finns inget behov längre att skämmas över sin utländska brytning eller gömma sitt ovanliga namn. På så vis försöker denna strategi förändra värderingen av kategorin.

3. Den tredje strategin liknar de förra i att den bygger på befintliga kategorier. Men istället för att anamma det man "anklagas" för att vara, försöker man med denna strategi omidentifiera det man är. Som när den något mörkhyade kvinnan uppvuxen i Sverige och född i utlandet av utländska föräldrar presenterar sig som svensk. "Jag är uppvuxen i Sverige, betalar min skatt i Sverige och röstar i Sverige" och därför kategoriserar hon sig som "svensk". Vill hon vara ännu tydligare säger hon "Jag har svenskt pass, alltså är jag svensk."

Medan den första strategin handlar om att döpa om kategorin, den andra om att förändra värderingen av kategorin, handlar denna strategi om att kategorisera om individerna, om att flytta dem från en "kategoriserad" låda till en annan. Från "invandrarlådan" till "svennelådan". På så sätt är denna omidentifiering en strategi som framhäver kategorins godtycklighet.

4. Det finns ett fundamentalt problem med samtliga dessa tre strategier. Alla tre utgår ifrån den gräns som ligger till grund för den reducerande stereotypen - eller om man så vill, den stigmatiserande kategorin. Att formulera om kategorin "invandraren", att bli stolt över att tillhöra den kategoriserade gruppen eller att identifiera sig med den raka motsatta kategorin ("svensk") ifrågasätter aldrig den etniska gräns som ger upphov till själva kategorin. De tre strategierna må värdesätta den kategoriserade gruppen, men ingen av dem förmår ifrågasätta hur vi grupperar människor. Etnicitet som en gräns för att förstå och dela upp vårt samhälle utmanas aldrig.

Jag menar att om kategorier är ett sätt på vilket man skapar sociala grupperingar, då kan vi inte stödja oss på dessa kategorier för att ändra en rådande social ojämlikhet. Tvärtom kan sådana strategier bidra till att reproducera och legitimera den gräns som vi så gärna vill se försvinna. Oavsett hur goda avsikter vi har med sådana strategier. Förorten i Centrums arbete bygger på denna kritik. Vårt namn är i sig en lekfull ansats att "avkategorisera" två polariserade begrepp. Med vårt arbete strävar vi efter att konfrontera den etniska gränsens legitimitet.

Ett första steg att komma bortom etnicitet är att närma oss varandra med andra referensramar. Våra muralmålare och våra partners ser vi som engagerade medborgare, boende och aktörer. Inte som "invandrare" eller "svenskar". De är intressanta att jobba med för att de är bärare av berättelser och kunskap som vi vill gestalta i våra muralmålningar. Målare till våra muraler bjuds in för att de bor i det område där muralmålningen ska äga rum, eller för att de studerar i en skola som har visat intresse för att lyfta upp ungdomarnas berättelser på en muralmålning. Med detta sätt att forma våra muralmålningprojekt hoppas vi bidra till att skapa en förståelse för varandra som mångfacetterade, varierade och kategoriskt obestämda individer.

För att forma en vision för ett samhällsalternativ behöver man en grund i verkliga livserfarenheter. Med våra muralmålningsserier hoppas vi ge våra deltagare och samarbetspartners en sådan erfarenhet. Förhoppningsvis blir de då mer uppmärksamma på hur språket kan bära stereotyper och värderingar som tenderar till att begränsa och reducera oss till någonting vi inte känner igen oss i.

I den insikten ligger fröet till den sociala förändring vi vill åstadkomma.

/ Ester Barinaga

Det vi gjorde

Här är en sammanfattning av våra aktiviteter under året.

Lite mer fakta om dem finns i förvaltningsberättelsen.

Två av projekten lyfts fram mer detaljerat i årsredovisningen.

Där våra vägar möts

Två sjundeklasser, en från Vasastan, en från Rinkeby, skapade en muralmålning på byggplank. Samarbete med Trafikverket/Citybanan och Stockholm Konst.
Odenplan i Stockholm

Lägg ner stenen

Boende i Husby målade gatstenar som en del av Kraftsamling av enade röster mot våld, en reaktion på oroligheterna i förorten på initiativ från Kista-Rinkeby Stadsdelsförvaltning
Husby Konsthall

Drömmar

Ungdomar genomförde en muralmålningssession.
Andra Hemmet, Skärholmen

Ta plats på scenen

En scen byggdes och målades i samarbete med 127-Festivalen.
Skärholmen centrum

TA PLATS!

Performance där ungdomar tog plats i olika delar av staden med sina egenhändigt målade självporträtt framför sina ansikten.
Förorten, Stockholm City, Skeppsholmen

Den bubblande kulturen

På tema Vad betyder kultur för dig? gjordes en live mural under Farstahelgen, ett samarbete mellan Stockholms stad, Familjebostäder, Atrium Ljungberg och Farsta företagsgrupp.
Storforsplans parkeringsplats, Farsta

Vems är staden? Mång-Kul-turen + Talkshow

Arbetet med en tredimensionell muralmålning inleddes i samarbete med Arkitektur och Designcentrum. Klasser från grund- och gymnasieskolor bjöds in att måla. I ett heldagsevent med Mural Tour, seminarier och talkshow diskuterades vem som har rätt till det offentliga rummet.
Skeppsholmen, Stockholm

Naturlig energi för en ljusare framtid

Vi erbjöd idéverkstäder för att engagera människor i Järvaområdet att ta fram en logotype till Stockholm Stads solcellshus. Tredje pris gick till Leo Sutic, en av deltagarna, för Glad sol.

IMAN - International Mural Art Network

Som ett första led i att skapa ett internationellt nätverk för organisationer som arbetar med att åstadkomma social förändring genom muralmålning genomfördes en studie- och inspirationsresa för personalen till Kalifornien med stöd från Amerikanska Ambassaden.

Fakta om vad vi gjort

Deltagare i våra projekt: **totalt ca 350**

Där våra vägar möts

Odenplan i Stockholm

31 ungdomar, ca 58% kvinnor, 42% män

Lägg ner stenen

Husby Konsthall

ca 60 unga och vuxna, ca 67% kvinnor, 33% män

Drömmar

Andra Hemmet, Skärholmen

ca 80 ungdomar i idéverkstäder, ca 20 ungdomar målar, ca 40% kvinnor, 60% män

Ta plats på scenen

127 Festivalen, Skärholmen centrum

ca 24 ungdomar, ca 45% kvinnor, 55% män

TA PLATS!

Performance i Skärholmen och Stockholm City

13 ungdomar, ca 50% kvinnor, 50% män

Den bubblande kulturen

Farsta

ca 60 barn, unga och vuxna, ca 50% kvinnor, 50% män

Vems är staden?

Mural Tour, seminarier och Talk Show, Arkitektur och Designcentrum, Stockholm

ca 40 vuxna, ca 62% kvinnor, 38% män

3D-målningen Vems är staden? startade under året, men det mesta av arbetet kommer att utföras under 2014.

Därför redovisas inga siffror för det i år.

Siffrorna ovan gäller endast konferensen.

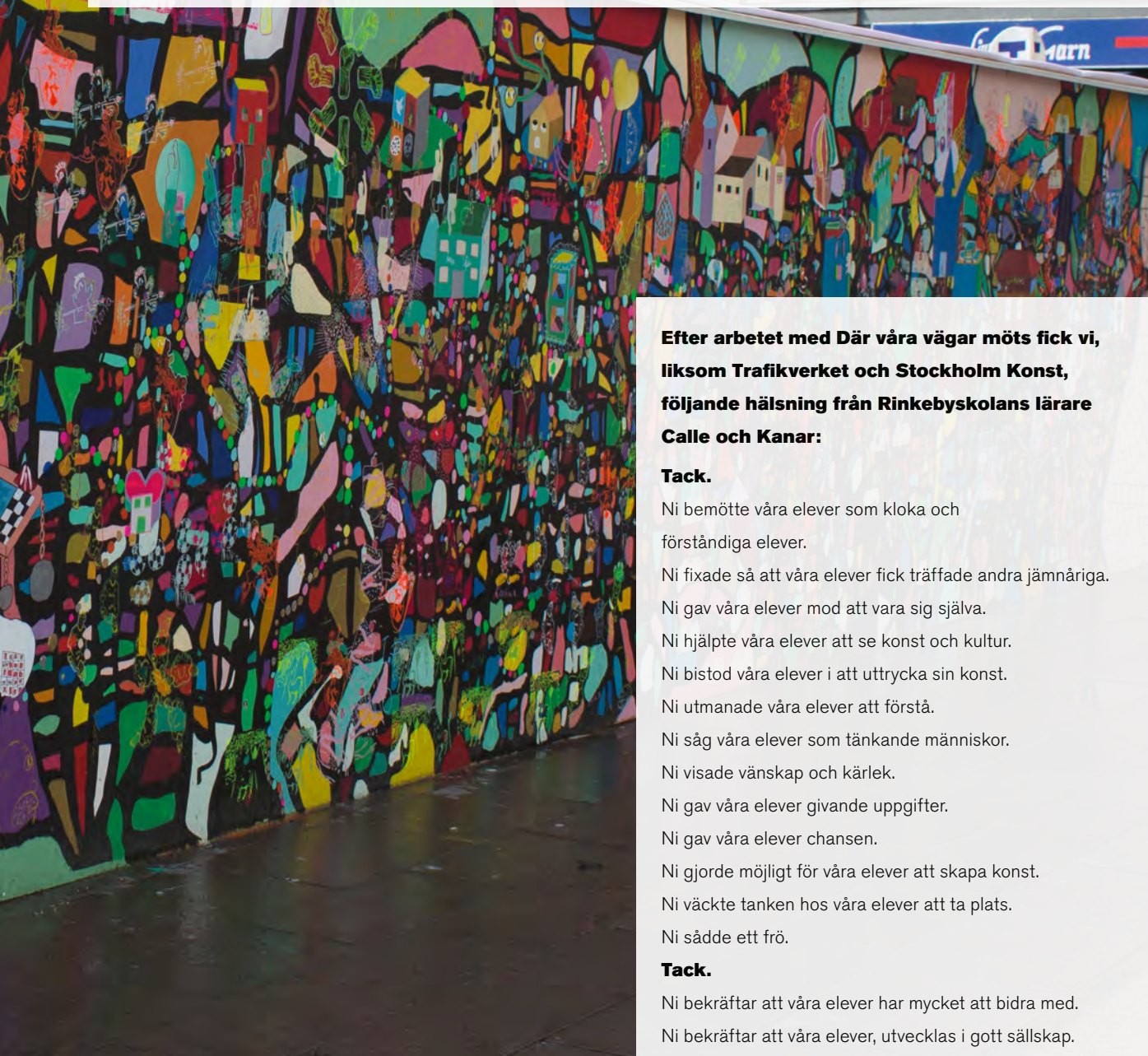
Projekt: **Där våra vägar möts**

På temat Där våra vägar möts genomfördes en bridging mural på Odenplan under våren 2013. Sjundeklassare från Vasa Real, Vasastan och Rinkebyskolan, Järva, skapade ett konstverk med färgexplosioner som var drygt 20 meter långt och 2,40 meter högt på ett byggplank vid Citybanans arbetsplats.

Elevernas bilder, framställda under ett antal idéverkstäder, låg till grund för den bildkomposition som tog plats på byggplanket och som eleverna själva målade. Förutom det gestaltande arbetet, handlade samtalen i verkstäderna också om att skapa en atmosfär där de båda elevgrupperna kunde mötas förutsättningslöst och respektfullt kring uppgiften och lära känna varandra.

Projektet var det andra av två på Odenplan, där elever från årskurs 2 från Vasastan och Rinkeby medverkade i det första 2012.

Efter arbetet med Där våra vägar möts fick vi, liksom Trafikverket och Stockholm Konst, följande hälsning från Rinkebyskolans lärare Calle och Kanar:

Tack.

Ni bemötte våra elever som kloka och förståndiga elever.

Ni fixade så att våra elever fick träffa andra jämnåriga.

Ni gav våra elever mod att vara sig själva.

Ni hjälpte våra elever att se konst och kultur.

Ni bistod våra elever i att uttrycka sin konst.

Ni utmanade våra elever att förstå.

Ni såg våra elever som tänkande människor.

Ni visade vänskap och kärlek.

Ni gav våra elever givande uppgifter.

Ni gav våra elever chansen.

Ni gjorde möjligt för våra elever att skapa konst.

Ni väckte tanken hos våra elever att ta plats.

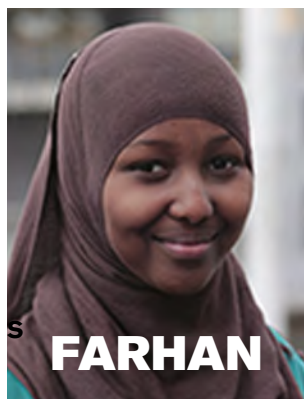
Ni sådde ett frö.

Tack.

Ni bekräftar att våra elever har mycket att bidra med.

Ni bekräftar att våra elever, utvecklas i gott sällskap.

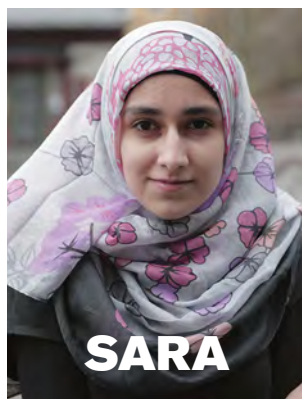
Ungdomar från Rinkebyskolan reflekterar

FARHAN

ZAHRAA

SARA

KHALID

Samtalsledare: Marco De Las Casas Chung, Förorten i Centrum

Vad tycker ni om arbetet med planket vid Citybanans bygge på Odenplan: idéverkstäderna innan, att möta den andra klassen och att måla mitt i Stockholm? **Berätta mer!**

S: De från Vasa Realskolan var trevliga

K: Jag brukar alltid vara nära mitt hem, Rinkeby, Tensta, Hjulsta. Det var ganska roligt att få åka några gånger till Odenplan och träffa de andra eleverna.

F: Jag trodde inte att de skulle vara så snälla.

Z: De var trevliga och snälla mot oss.

Hur var ni mot dem?

S: Vi var också trevliga tillbaka.

K: De välkomnade oss i deras skola och vi välkomnade dem här och det var ganska bra att få träffa nya folk.

Vad tycker ni om själva målningen?

S: Jag trodde inte det skulle bli sådär fint!

F: Jag visste inte ens vad vi skulle göra.

S: Jag tänkte att det skulle bli en vanlig målning med blommor, moln. Jag trodde inte det skulle bli sådär fint, med olika färger.

F: Som Sara säger, Jag trodde att det skulle bli fult och förstört och att det skulle inte funka men det gjorde det!

K: Jag trodde att det skulle bli mer graffiti men det var mycket finare, finare än det vi tänkte, men det var jobbigt när vi stod där två timmar i sträck. Men det var värt det, eftersom vi fick göra sådär fint.

Vad kunde man se i målningen?

S: Olika slags hus, alla hus var olika och hade olika känslor, man kan se vad man menade med husets former. Våra tankar.

F: Det var ett hus som jag skulle vilja bo i om jag kunde göra som jag vill. I stället för att bygga den så ritade vi den på väggen. Det fanns också händer men jag vet inte vad de betyder. Jag förstår inte.

K: Det var som att det som man tänkte på fick man ha med. Det fanns rum för allt, till exempel om du hade några känslor - glad, rolig eller ledsen och fundersamt. Det var så jag gjorde mitt hus.

S: Jag tänkte att personalen och lärarna var trevliga mot oss och det var bra stämning.

Kommer ni ihåg vad målningen döptes till?

(Ingen svarar.)

Muralmålningen heter Där våra vägar möts.

F: Nu kommer jag ihåg det där med händerna!

S: Det är därför vi fick jobba med en annan klass. Det var meningen att vi skulle lära känna nya människor.

Känner ni att era röster hördes?

S: Ja! Varje gång vi sa något vi tyckte så hörde lärarna oss. Det var det viktigaste, tycker jag.

Vad säger målningen till de som går förbi den?

S: Att vi vill att alla ska trivas där, alla som bor där. För man störs av jobbet med tunnelbanan där.

F: Folk ska kunna vakna och se utanför sitt fönster något fint.

K: Jag tycker att det är bra att man kan se hur vi Sveriges ungdomar är bra och att de får se också hur vi är.

Vad är bilden av ungdomarna i Sverige?

F: Kriminella, knark.

Z: Respektlösa.

Finns det inte någon positiv bild?

K: Vi har mindre stress. Vuxna är stressade hela tiden, de har räkningar, oroas av nyheterna på TVn medans vi vara måste ansvara för skolan. Det är jobbigare för vuxna.

S: Vuxna ser de flesta gånger på dålig sätt på oss ungdomar. På ett negativa sätt.

F: De ställer hårda krav på oss.

K: De mår dåligt och vill också att vi ska må dåligt.

S: De var också ungdomar när det var hårdare tider.

F: Det var så de blev som de blev.

Kommer bilden av ungdomar att ändras?

F: Kanske.

S: Inshallah.

K: Det beror på vad vi gör.

S: Det beror på hur vi är nu.

Hur kommer ni att se på muralmålningen om några år?

S: Jag kommer visa målningen till mina barn.

K: Jag kommer att visa för mina kompisar i gymnasiet, när vi går förbi där, de kommer att fråga sig vilka var det som gjorde den. Jag kommer att säga "Det var jag och mina kompisar från Rinkebyskolan och Vasa Reall!"

F: Ja! Man blir stolt över det man har gjort!

Känner ni att ni kan påverka samhället?

S: Vi kan påverka men inte nu. Kanske när vi blir äldre. Just nu studerar vi, men kanske när vi får någon yrke i framtiden.

Men ni påverkade ju hur den delen av Odenplan skulle se ut.

F: Det var en liten del, tycker jag.

K: Men det är i alla fall nåt.

S: Det är liten del. Det är det vi kan göra. Vi hjälper till!

Bidlärare från Vasa Real reflekterar

Jag blev nyfiken, då jag kontaktades av Förorten i Centrum som gjorde en intressant, välformulerad beskrivning av projektet. När jag senare mött alla från organisationen, lockade projektet än mer. Framför allt var det entusiasmen hos Förorten i Centrum och de väl organiserade förberedelserna som skapade en trygg atmosfär. Jag blev själv mycket entusiastisk inför vad som skulle ske. Nyfikenhet och glädje är nog de bästa ord att beskriva hur jag uppfattade det hela.

Man skulle kunnat förbättra förberedelser genom att involvera fler lärare som berörs av att en halvklass försvinner från undervisningen. Det är alltid lättast för den som är tätt involverad i projektet att se och förstå process och helhet. För eleverna är det viktigt att lärare som berörs på skolan får inblick i och förståelse för alla de moment som faktiskt kommer att ingå i ett sådant här projekt. Det skulle också ha varit bra om Förorten i Centrum hade varit med och tillsammans med eleverna presenterat hela arbetet i form av film, foto, diabilder eller bildspel för hela skolan då projektet stod klart. Då hade vi fått en plattform att utgå ifrån om vi sedan skulle vilja fortsätta med liknande projekt. En formell utvärdering av projektet borde göras i anslutning till avslutet tillsammans med gruppdeltagarna och medverkande lärare.

Några utmaningar var större än andra. Våra elever på Vasa Real ifrågasatte både tidsåtgången och innehållet i vad som kom att bli den slutgiltiga muralmålningen. Det skulle varit annorlunda om eleverna fått hjälp att förstå process, övning och ändringar av idéer under arbetets gång. De behövde mycket motivation att arbeta då de inte förstod processen. De kände sig dessutom snuvade på en del idéer de hade i början av workshopen. Det gällde framför allt den del av målningen som var själva basen, alltså de två händer som var på var sin sida om själva muralen gjorda av eleverna.

De upplevde att Förorten i Centrum styrde i sin egen riktning och att deras förslag försvann under processen.

Vasa Reals elever var väldigt kreativa och hade sällan problem i det praktiska arbetet, varför jag tror att det var just i det praktiska arbetet de hade som roligast. Mötet med Rinkebyeleverna verkade sekundärt för dem även om alla samarbetade väldigt fint. Elevernas inställning till projekt utanför skolan ser väldigt olika ut. Våra elever upplevde att deras arbete i projektet krockade med lektioner och andra intresseområden.

Några var ängsliga för att missa undervisning och därmed försämra sina resultat. Här ligger ett problem som säkert kunnat lösas genom tydligare förhållningsätt till vad läroprocesser kan vara och vad man kan lära sig i ett projekt som detta.

Jag tror att eleverna lärde sig en hel del praktisk-estetiska uttryck och att en del av dem verkligen uppskattade att få samarbeta med en annan skola. Jag hoppas att de som var med i efterhand kan se och förstå sina insatser och ta till sig hela projektet som ett privilegium i alla hänseenden.

För mig som pedagog har samarbetet med Förorten i Centrum givit mig nya ingångar i hur man kan arbeta fram förslag, idéer och lust tillsammans med elever. Särskilt arbetet i workshops där det fanns olika möjligheter att laborera med det estetiska och det sociala. Jag ser bara möjligheter här! I ett sådant här projekt finns många nivåer av lärande som tar sig olika uttryck under arbetets gång. Förorten i Centrum har varit en inspiratör med fokus på samarbete, diskussioner, samtal, estetik och praktik.

De har visat stort engagemang och lärt mig mycket om hur man kan använda sig av estetiska uttryck för social samverkan.

Jag är också tacksam också över att ha fått möta Rinkebyklassen och deras fina och härliga sätt att vara.

Projekt: TA PLATS!

Under en sommarvecka jobbade vi tillsammans med en grupp ungdomar som fick färdigställa stora självporträtt på wellpappskivor och genomföra en performance-föreställning på tema TA PLATS! Genom att testa att ställa sig på olika platser i staden med skivorna framför sina ansikten undersökte de var man fick ta plats med sina kroppar och vilka reaktioner det genererade hos människorna runt dem.

Ungdomarna kände sig mer hemma på sin egen ort. På Sergels Torg förvisades de av vakter från Stockholms Kulturfestival men bjöds in med öppna armar att ta plats på Moderna Museet. Vid kajen mot Riksdagen blev de föremål för turisternas intresse och fotograferades glatt.

På detta sätt kunde unga från förorten med olika bakgrund få medverka aktivt i vårt arbete med att skapa sig inflytande, ta plats i staden, ta plats i kulturens finrum. De fick väldigt konkret känna på frågan om makt i staden, känna på vad som händer när förorten kommer till centrum. De gavs således möjlighet att problematisera kring för givet tagna fenomen och ifrågasätta.

- Ska jag skydda dig? Jag kan gå emellan. Jag tar det. Säg bara till.

En ung man i performance-gruppen till konstnärliga ledaren då vakterna körde bort dem från Kulturfestivalen på Sergels Torg och stämningen blev lite irriterad.

- Välkomna! Kul att ha er här. Var vill ni stå? Dela sedan gärna med er om hur det går.

Ansvarig på Moderna Museet när performance-gruppen anlände utan föranmälning.

Flera röster

ANNA KNOPH

Det funkade bra! Vi hade problem med tältet och regnen, men annars var allt bra! Det är alltid nice att jobba med folk i samma ålder och som har samma intressen.

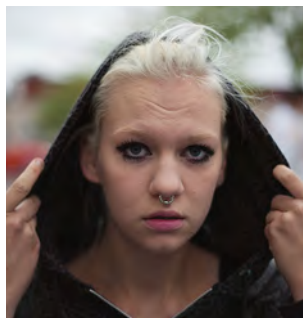
Vi gick igenom en process för måla våra porträtt. Där gestaltades många berättelser men det var kanske svårare att tolka för folk som inte var insatta i processen. Men all konst går ändå att tolka på olika sätt.

Men att ta plats i stan. Pinsamt! Folk fattade inte riktig vad vi gjorde och några började driva med oss och sa att de ville köpa våra tavlor. Det är inte en vanlig sak att göra men annars hade vi inte vi gjort det. Tanken var ju att sticka ut från mängden och ta plats.

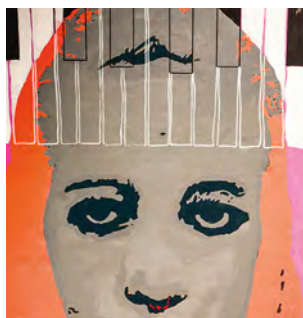
Ungas röster får inte så mycket plats i stan.

Men grejer som ungdomsfestivaler och ungdomsverksamheter får plats på offentliga platser. Ungdomar påverkar genom konst!

Jag tänker på Berlinmuren och hur bilderna som målades där tog plats i samhället.

CAROLINA ANTIKAINEN

Det var kul men det var svårt. Jag kände att man skulle prestera och vara duktig från början. Det var kul att jobba med andra ungdomar.

Från mitt perspektiv så var det bra att träffa ungdomar från orten. Det är en klassfråga också. Jag bor i Skärholmen men har gått innerstadskolor så jag känner bara folk från innerstaden så det var kul att få en gemenskap.

Konst i det offentliga rummet är alltid nice och kul men jag kände mig konstig i rollen som konstnär. Det brukar vara folk som har gått på Konstfack som får utsmycka det offentliga rummet. Det var också konstigt att vi som unga fick utrymme att måla. Inte en 40-årig snubbe som har målat hela livet.

Ungas röster syns inte i det offentliga rummet. Inte lagligt. Det blir graffitiväggar och sånt. Det är också framför allt killar som har självförtroendet, som tar mer plats än tjejer. Tjejer är inte vana att ta plats själva. Man tar den platsen man blir tilldelad.

Väggmålningar förändrar saker. För det första så blir det mer okej att ta platser i det offentliga rummet men även att det gör skillnad om det är lagligt för man vill inte bli stämplad som kriminell. Det är synd att folk ser en som kriminell bara för att man vill uttrycka sig genom konst som ungdom.

FELIX SIMANSTRÖM

Jag gillar inte att rita, det är därför jag sa upp mig. Men det var ett bra projekt. Det gick bra att jobba med de andra, jag kände de flesta av dem.

Det känns som att ingen lyssnar längre på ungdomar. Vissa vuxna tror unga är kriminella när man målar ute. Jag tycker inte det är fel. Det beror på vad man gör. Man får saker sagt och folk får se vad de tycker och hur de känner.

Kanske skulle vuxna lyssna mer på ungdomar om man hade flera lagliga väggar?

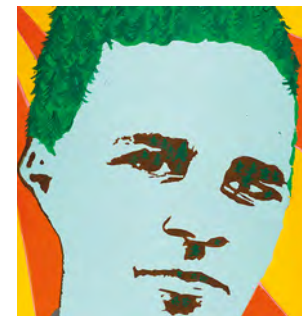

NOORAGHA HANIFI

Det var jättebra. Jag lärde känna många människor och lärde mig att måla. Jag har målat lite i skolan men aldrig på en offentlig plats. Det var roligt att vara i stan med våra porträtt. När väktaren kom för att säga att vi inte fick stå där så spelade det ingen roll för mig. Fast jag tror att han hade nog rätt. Vi gick också till slottet och museet för att fotograferas.

Mitt porträtt visade mig som fånge. Jag var fånge i Turkiet och jag ville berätta den känslan. Jag var ledsen då och hade det jättedåligt. Det kändes bra att kunna berätta om det genom konst.

IMAN - International Mural Art Network inleds med studieresa till USA

Miguel Contreras Mural 2011

2011, UCLA Professor Judy Baca's UCLA students of the UCLA@SPARC Digital/Mural Lab "Beyond the Mexican Mural" courses collaborated with the UCLA Labor Center, Professors Kent Wong, Janna Shaddock Hernandez, the Miguel Contreras Learning Complex (MCLC) High School Students, and SPARC to produce a new 18ft by 33ft Digital Mural for permanent placement in Downtown Los Angeles.

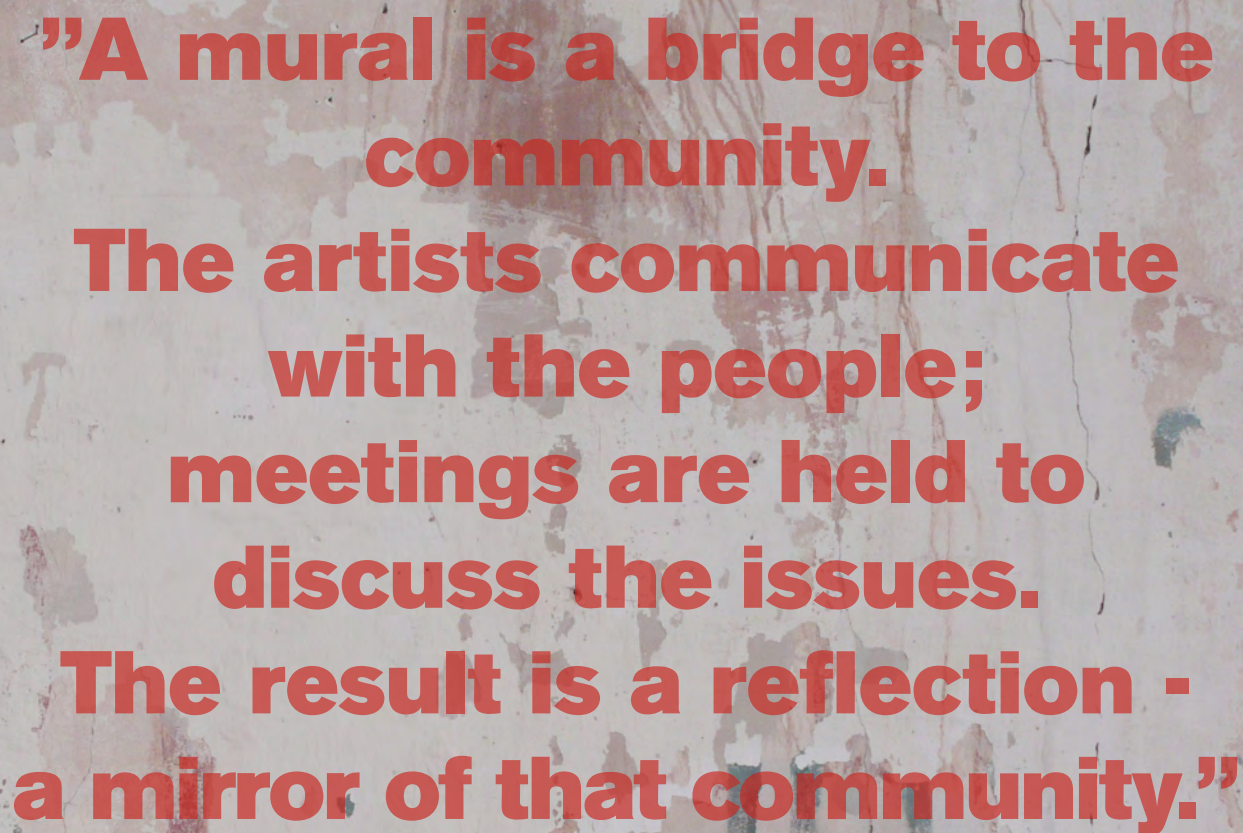

True Colors, 2012

MURAL DIRECTORS: Susan Cervantes. CONTRIBUTING ARTISTS: Ariana Terrence, Kristine Keller, and Chelsey Ramirez in collaboration with the students from the Canal Alliance ForWoods Program. LOCATION: Canal Alliance Office, 91 Larkspur Street, San Rafael, CA 94901

DESCRIPTION: There is a lot of culture in our community, but have you ever stopped and taken a look at it? Students from Canal Alliance did and they wanted to show it in a mural. They all came up with this great idea that not only shows their culture, but their lives. This little place, the Canal, is full of Hispanics. This place also has small proportions of every four corners of the world. This is not just some random drawing. It has a story.

För att säkra en internationell utblick initierade vi IMAN som ett embryo till en plattform för ömsesidigt utbyte mellan olika muraltraditioner runtom i världen. Fyra medarbetare gjorde en studieresa till Kalifornien där organisationer som arbetat med kollektiv muralkonst i dryga trettio år besöktes. Två av de mest kända aktörerna när det gäller kollektiva muralmålningar med sociala ambitioner gästades. Den ena var Precita Eyes Muralists i San Fransisco, den andra Social and Public Art Resource Center - SPARC, i Los Angeles. Det var omtumlande möten med personer som brann för sina frågor och som investerat hela sitt liv i att utveckla användandet av kollektiva murlamålningar som verktyg för social förändring. De bar alla starka berättelser om vad de åstadkommit och ett antal imponerande muralmålningar som illustrerade det. Teamet åkte hem med ett antal viktiga och värdefulla idéer för det fortsatta arbetet. Ett par av de mest centrala var hur man ytterligare kan stärka deltagarnas röster under processen och hur den digitala tekniken kan användas i arbetet. Samarbeten med universitet som UCLA har stärkt deras arbete och ökat legitimiteten för det de gör.

”A mural is a bridge to the community. The artists communicate with the people; meetings are held to discuss the issues. The result is a reflection - a mirror of that community.”

-Susan Cervantes, Director and Founder, Precita Eyes Muralists

Social förändring och röster som hörs

Vår målgrupp är utgångspunkten

Vår primära målgrupp är människor i de stigmatiserade förortsområdena, miljonprogrammets invånare. Vi riktar oss till både män och kvinnor i alla åldrar. Vi arbetar med människorna där de bor. Men vi bjuder också in dem till sammanhang där olika grupper möts och får lära känna varandra lite bättre.

Deras upplevelser är utgångspunkten för hur vi bedömer effekten av våra aktiviteter.

Målgruppens upplevelser - antydan till social förändring

Av årets projekt har de flesta varit korta kollektiva processer, live murals. De är mer ett slags "pröva på"-övningar och ett sätt att väcka nyfikenhet för det vi gör. I flera live murals har vi ändå lyckats lyfta tankar och funderingar kring viktiga frågor.

De flesta deltagare tycker att det är skoj att få chansen att måla, men också att få uttrycka något genomtänkt med sin gestaltning. Ändå har vi ofta önskat att vi hade haft mer tid för att fördjupa diskussionen, för att problematisera tolkningar av de individuella tankarna och idéerna. Röster från deltagare i de mer omfattande projekten har därför fått större utrymme i årsredovisningen. Det är i dessa vår potential att bidra till social förändring ligger.

De starka känslor som lärarna från vår bridging mural *Där våra vägar möts* uttrycker är till stor del en konsekvens av att vi haft väl tilltagen tid med dem och deras elever. I processen har vi lärt känna dem bättre, de har lärt känna oss. Därmed har vi bättre kunnat relatera till varandra, förstå varandra. Reflektionerna från de fyra Rinkeby-ungdomarnas erfarenheter handlar främst om att de upplevde att "de andra" var snälla och att de fått nya kompisar. Men de talar även om att målningen blev fin, som om de fått en insikt att de faktiskt kunde göra något oväntat "proffsigt". Däremot känner de inte att de påverkat sin närmiljö särskilt mycket. Relaterar man detta till vår teori om social förändring, som tidigare presenterats som tre steg för två av våra metoder, vägar vi säga att vi uppnått en del på det individuella planet - "utveckla sociala förhållanden, se andra genom genom arbetet, inte stereotyper" - d.v.s. steg två i bridging-modellen. Men det är inte direkt så att man börjat "nyansera bilden de andras område", vilket vi söker i den tredje fasen.

I Skärholmen har samarbetet med Andra Hemmet och 127-festivalen varit ett sätt att nå rätt målgrupper. Att 127-festivalens styrelse enbart består av ungdomar tvingade oss att möta vår målgrupp i ögonhöjd. Detta jämte performance-initiativet har bidragit till att unga från förorten fått medverka aktivt i vårt arbete och ha inflytande, ta plats i staden. De har fått känna på diskussionen om makt i staden, prövat att uttrycka sina tankar. Förhoppningsvis har detta ökat deras möjligheter att problematisera kring för givet tagna fenomen i framtiden. Både Hiba från *Drömmar* och de fyra ungdomarna från *Ta Plats!* vittnar om detta. De talar om mötet, om ett vuxenmotstånd mot ungas initiativ och om att själva handlingen att uttrycka sig är viktig i sig. Att analysera dessa två projekt relaterat till vår teori om social förändring är dock problematiskt, eftersom varken *Drömmar* eller *Ta plats!* är en renodlad community eller bridging mural. Deltagarna har möjligen närmast sig den tredje fas, som beskrivs i community-modellen, i termer av att kunna och vilja påverka, då det hos dem anas en insikt på ett mer generellt plan om de strukturer som låser fast oss.

Där våra vägar möts

Deltagarnas röster

När det gäller att låta röster som annars inte hörs få synas har vi lyckats. Våra muralmålningar är ett myller av individuella röster. Våra deltagare har fått uttrycka sig och, om de velat, fått en alldeles egen plats på målningen för att omsätta sitt sigill, sin symbol, sin tanke till färg och form. Det är däremot inte alltid tydligt för betraktaren vad som menas, vad som uttrycks.

Den framtida utmaningen, inte minst utifrån inspiration från besöket i USA, ligger i att undersöka hur kollektivt, utöver processen i sig, själva uttrycket på den färdiga väggen kan bli. Klarar vi av att i en community-mural med 30-40 deltagare ge deltagarna stöd att enas om ett eller två teman som alla kan skriva under på är viktiga? På så vis skulle deras kollektiva budskap kunna bli tydligare och mer framträdande.

Finansiering och samarbeten

I och med 2013 var det mesta av det finansiella stöd som Allmänna Arvsfonden bidragit med förbrukat. Det har i över tre års tid gett oss möjlighet att utveckla vår verksamhet och organisation. Under hösten säkrades finansiering för 2014 från Postkodlotteriet.

Genom olika typer av samarbeten fick vi möjlighet att ta ut svängarna och utmana våra egna idéer, vidareutveckla dem. Stockholm konst och Citybanan bidrog med resurser till arbetet på Odenplan. Stöd från Kulturbryggan gav oss möjlighet att satsa större bl.a. på aktiviteter i Stockholms södra förorter och på IMAN - International Mural Art Network. Amerikanska Ambassaden möjliggjorde ett mycket värdefullt utbyte med organisationer i Kalifornien som i över trettio år arbetat på liknande sätt som vi. Mötet med dem vidgade våra referensramar för vad som är möjligt. Arkitektur- och Designcentrum bidrog både med viktiga kontakter, kompetens och finansiellt stöd. Den frihet vi gavs att utforma vår del av utställningen gjorde det också möjligt för oss att med olika media sammanfatta det vi åstadkommit de första tre åren. Copenhagen Business School har lyft alternativa perspektiv på vår verksamhet, vilket lett till förnyade utvecklingsinsatser.

Tack till våra samarbetspartners och finansiärer

Stockholm konst

Kulturbryggan

Arkitektur- och designcentrum

Tack också till

Andra Hemmet
127-festivalen
Vasa Real
Rinkebyskolan
Stockholm Stad/Farstahelgen
Precita Eyes Muralists
Social and Public Art Resource Center - SPARC

Förorten i Centrum 2013

Vi som brinner för att skapa social förändring
genom kollektiv muralkonst

STYRELSEN

ESTER BARINAGA
Ordförande

Professor på Copenhagen
Business School

ANA OVIEDO
Ledamot

Leg psykolog, leg psykoterapeut och
styrelseledamot för Kista Kvinnokraft

YVONNE ROCK
Ledamot

Kulturproducent, bl.a. samordnare
för Mångkulturåret (2006)

FILIP WIJKSTRÖM
Ledamot

Docent på Handelshögskolan i
Stockholm, forskar om idéburna
organisationer och civilsamhälle

ULF SANDMARK
Ledamot

VD och styrelseledamot i flera IT-företag

OPERATIVA TEAMET

ESTER BARINAGA
Ordförande

Grundare, ordförande och
utvecklingskoordinator

SAMIRA YOUSEF
Verksamhetsledare

(januari-oktober)

JAN STRÖM
Verksamhetschef

(september-december)

SAADIA HUSSAIN

Konstnärlig Ledare

MARCO DE LAS CASAS CHUNG

Konstnärlig assistent

Sammanfattning av ekonomin

i slutet av årsredovisningen finns bokslutet, den formella ekonomiska rapporteringen för året som gått.

Här åskådliggör vi på ett annat sätt hur vi använde våra resurser i verksamheten under året och hur vi finansierade den.

Kostnader - hur vi använde våra resurser

Vi använde under året 2.341.000 kronor till vår verksamhet.

Vi preciserar i diagrammet hur dessa utgifter fördelats.

De delas in i sju grupper.

I direkta verksamhetskostnader ingår det som används i kärnverksamheten. Det handlar om färg, penslar, pennor och skissmaterial, men även kostnader för vernissage.

Den personal som står för det konstnärliga och processmässiga arbetet i våra olika projekt hör ihop med denna kostnadspost, eftersom de utför kärnverksamheten.

Verksamhetens förutsättningar är allt det som behövs för att en organisation ska fungera utan att det direkt är relaterat till själva verksamheten. Här ingår t.ex. hyra, (den enskilt största posten på ca 147.000), men också t.ex. telefoni, frakt, förbrukningsmaterial, försäkring, trycksaker och möteskostnader.

Till denna post kopplar vi det vi kallar verksamhetsledning och understöd. I en liten organisation som vår är ledningen ibland direkt med i delar av verksamheten, framförallt vid förberedelser och efterarbete. Dess huvudsakliga arbete ligger på det koordinerande planet och på att skapa förutsättningar för verksamheten.

De externa tjänsterna utgörs av forskningsinsats 240.000, ekonomi och revision ca 60.000, föreläsare på konferens ca 40.000.

De kostnader vi har för resor härrör sig bl.a. från inspirationsresan till Kalifornien.

Kommunikatören har arbetat med den externa kommunikationen och dokumenterat de olika projekt vi genomfört.

Personalen utgör runt 60% av kostnaderna. Av dessa gick drygt hälften till arbete med konst och process. Läger man ihop de direkta verksamhetskostnaderna med den personalkostnaden utgör vad man skulle kunna kalla de direkta insatserna i verksamheten 40% av totalen.

Intäkter - hur vi genererade våra resurser

Den allra största intäktskällan är bidraget från Allmänna Arvsfonden. I övrigt finns mindre resurser från Arkitektur och Designcentrum, Amerikanska Ambassaden och ersättning för mindre uppdrag. Siffrorna visar att Förorten i Centrum varit helt beroende av en enda finansiär för sin existens.

Utöver de intäkter som användes under året har 661.000 förts över till 2014 av medel som är öronmärkta för olika aktiviteter. En del av dessa har genererats tidigare år. I bokslutet definierar vi det som en skuld och kallar det ändamålsbestämda medel/fonderingar

Andra resurser

Vi erhåller även stöd på andra sätt i vår verksamhet än pengar in på bankkontot.

De tretton sommarjobbare som medverkade i projekten i söderförorten betalade vi inte något för. Värdet av deras insats motsvarade ca 120.000 kr vilket Stockholm Stad bidrog med. Det är i paritet med stödet från Amerikanska Ambassaden och Arkitektur och Designcentrum.

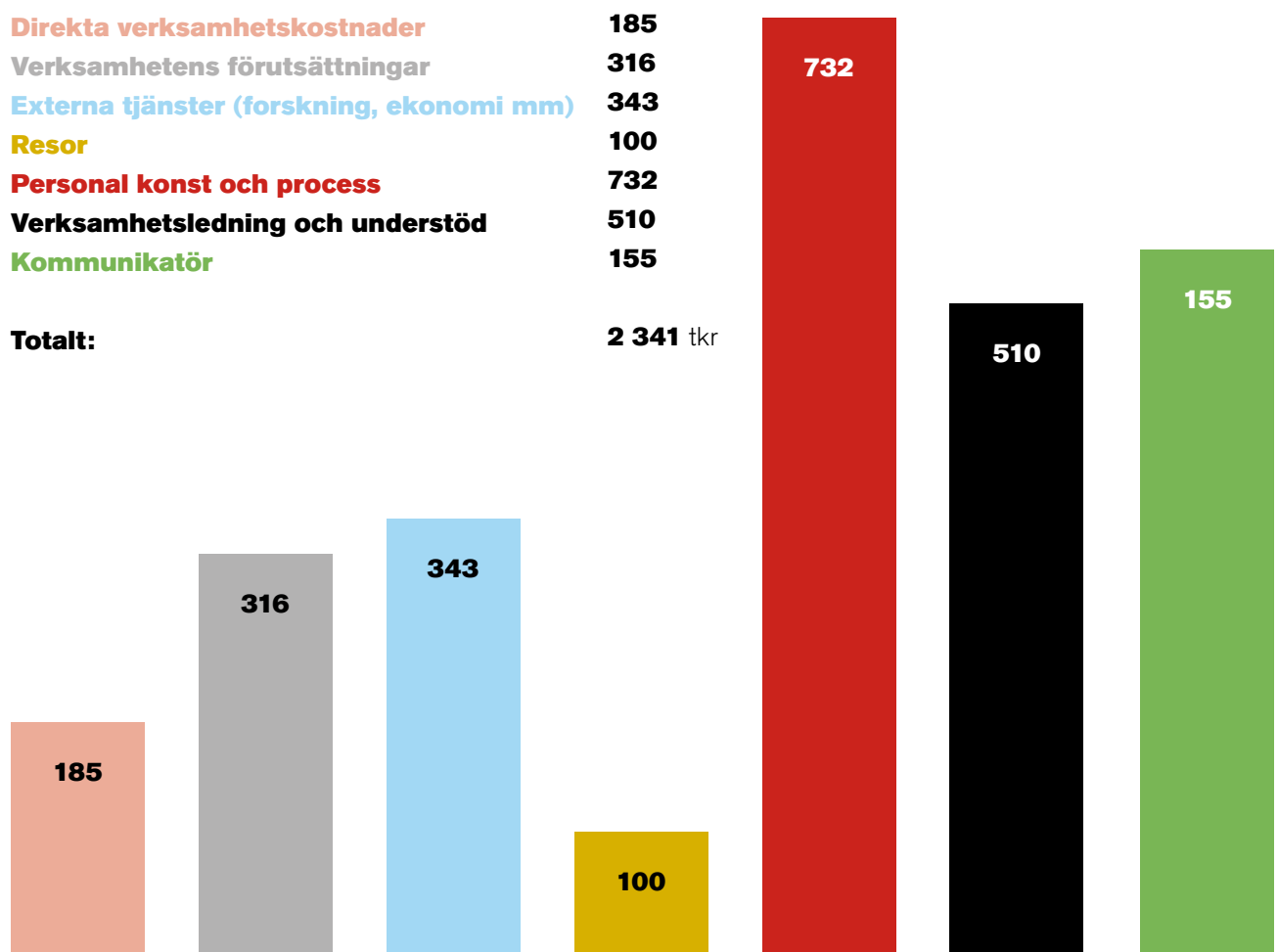
I andra projekt har intresserade bjudits in att stötta oss utan betalning. Dessa ideella krafter, eller volontärer, som främst bistått oss under arbetet med muralmålningarna, har under året inte utgjort någon volymmässigt betydande resurs, men deras intresse visar på en alternativ resurspotential att utveckla.

Intäkter i tkr

Allmänna Arvsfonden	1 923
Andra intäkter:	
Arkitektur och Designcentrum	157
Amerikanska Ambassaden	116
Övrigt	145
Totalt andra Intäkter :	418
Totalt:	2 341 tkr

Kostnader i tkr.

Direkta verksamhetskostnader	185
Verksamhetens förutsättningar	316
Externa tjänster (forskning, ekonomi mm)	343
Resor	100
Personal konst och process	732
Verksamhetsledning och understöd	510
Kommunikatör	155
Totalt:	2 341 tkr

Förvaltningsberättelsen

Styrelsen för Förorten i Centrum, 802453-1322 får härmed avge årsredovisning för 2013, ideella organisationens 3:e räkenskapsår.

Allmänt om verksamheten samt verksamhetsberättelse

Att låta de som omtalas i samhällsdebatten själva ta makten över sin egen berättelse.

Förorten i Centrum använder kollektiv muralkonst för att synliggöra röster som annars inte hörs. Framst arbetar vi med människor från förorten, men även andra grupper bjuds in i olika projekt. Vi har utvecklat tre modeller för detta.

Community Murals: muralmålningprocesser utförda av de boende i det område där muralmålning ska målas.

Bridging Murals: muralmålningprocesser utförda av socio-ekonomiskt skilda grupper som annars inte träffas.

Live Murals: en kortare process där möjlighet ges att snabbt medverka till att en muralmålning utifrån givet tema utförs.

Året som gick

Under året har vi utforskat både nya geografiska områden och nya sätt att arbeta. Ett samtal om hur vi kan tydliggöra och skärpa vår egen kärna - att bidra till social förändring - har inletts.

Parallellt med detta bedrevs även ett forskningsprojekt från *Copenhagen Business School* som studerade de processer och utmaningar ett nytt socialt projekt möter och hur dessa utmaningar tacklas.

För att säkra en internationell utblick initierades *IMAN - International Mural Art Network* - som ett embryo till en plattform för ömsesidigt utbyte mellan olika mural-traditioner runtom i världen. Fyra medarbetare gjorde en studieresa till Kalifornien där organisationer som arbetat med kollektiv muralkonst i dryga trettio år besöktes.

Under våren genomfördes en tjugometer lång muralmålning på Odenplan där två sjundeklasser, en från Rinkeby och en från Vasa Real, samverkade på temat *Där våra vägar möts*. Projektet gav två grupper av tonåringar från skilda socio-ekonomiska miljöer möjlighet att arbeta tillsammans och lära känna varandra.

I efterdyningarna av oroligheterna i Husby tog vi initiativet till att bjuda in boende i norra Järva att måla sina budskap utifrån det som hänt på gatstenar. Stenarna ska sedan byggas ihop till en installation. Temat var *Lägg ner stenen*.

För att bli mer närvarande i Stockholms södra förorter anordnades flera aktiviteter under sommaren. En kollektiv muralmålning på tema *Drömmar* skapades i samarbete med ungdomar på 2:a hemmet, Ungdomens hus i Skärholmen. Under 127-festivalen initierade vi ett scenbygge och en mindre grupp ungdomar målade scenen. Temat blev *TA PLATS!*. En grupp ungdomar utmanade invånare i olika stadsdelar med en performance-föreställning på tema *Vi tar plats!* Med sina kroppar och sin gestaltning, målade självporträtt på stora wellpappskivor framför sig, utforskade de människors reaktioner när de tog platser i anspråk.

Under hösten medverkade vi i en utställning på Arkitektur- och Designcentrum på tema *Vems är staden?* Vi synliggjorde där våra processer med filmer och foton som en summering av tre års arbete. En kollektiv tredimensionell muralmålning där skolklasser och allmänheten bjöds in att måla påbörjades på museet. En heldag fylldes med seminarier, talkshow och mural-tour i konferensbuss.

Några kortare uppdrag gjordes också. En målning i Farsta Centrum som beställts av biblioteket skapades under två dagar på tema *Vad är kultur för dig?*. Kreativa verkstäder hölls för att engagera människor i Järvaområdet att ta fram en logotype för till solcells-hus på temat: *Naturlig energi för en ljusare framtid*. Folkets Hus i Ludvika hyrde in två tidigare målningar till en mångkulturfestival.

Grundfinansieringen utgjordes av bidrag från Allmänna Arvsfonden för tredje och sista året. Därutöver bidrog Kulturbryggan, Amerikanska Ambassaden och Arkitektur- och Designcentrum med ytterligare medel. Under hösten säkrades dessutom finansiering för 2014.

Vad beträffar föreningens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

Belopp i kr	Not	2013-01-01- 2013-12-31	2012-01-01- 2012-12-31
Rörelsens intäkter			
Övriga rörelseintäkter		2 340 814 2 340 814	3 192 746 3 192 746
Rörelsens kostnader			
Inköp direkt material		-160 415	-183 590
Vernissage och dokumentation		-24 258	-60 939
Övriga externa kostnader		-729 140	-897 464
Personalkostnader	1	-1 396 778	-2 019 641
Av/nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	2	-28 233	-32 128
Övriga rörelsekostnader		-2 049	
Rörelseresultat		-59	-1 016
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	3	59	1 250
Räntekostnader och liknande resultatposter	4	-	-234
Resultat efter finansiella poster		-	-
Resultat före skatt		-	-
ÅRETS RESULTAT		-	-

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2013-12-31	2012-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5	24 174	61 497
Inventarier, verktyg och installationer		24 174	61 497
Summa anläggningstillgångar		24 174	61 497
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	6	157 311	35 000
Övriga fordringar		827	11 862
		158 138	46 862
Kassa och bank		687 548	790 390
Summa omsättningstillgångar		845 686	837 252
Summa tillgångar		869 860	898 749
Eget kapital och skulder		-	-
Eget kapital		-	-
Kortfristiga skulder			
Övriga skulder/ reserveringar	7	695 185	711 526
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		174 675	187 223
		869 860	898 749
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		869 860	898 749

Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar är redovisade till anskaffningsvärde minskat med eventuell nedskrivning.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknande livslängd.

Följande avskrivningsprocent har tillämpats, varvid hänsyn tagits till innehavstiden för under året förvärvade och avyttrade tillgångar.

Anläggningstillgångar

% per år

Materiella anläggningstillgångar:

30

Skillnaden mellan ovan nämnda avskrivningar och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver.

Noter			
Not 1 Anställda och personalkostnader Medelantalet anställda		2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31
Män		2	2
Kvinnor		2	3
Totalt		4	5
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader		2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31
Styrelse och VD		-	-
Övriga anställda		1 061 161	1 534 453
Summa Sociala kostnader (varav pensionskostnader är 0 (föregående år 0))		1 061 161 337 182	1 534 453 464 507
Not 2 Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31
Inventarier, verktyg och installationer		28 233	32 128
Summa		28 233	32 128
Not 3 Ränteintäkter och liknande resultatposter		2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31
Ränteintäkter, övriga		59	1 250
Summa		59	1 250
Not 4 Räntekostnader och liknande resultatposter		2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31
Räntekostnader, övriga		-	234
Summa		-	234

Noter			
Not 5 Inventarier, verktyg och installationer		2013-12-31	2012-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:			
-Vid årets början		107 105	62 579
-Nyanskaffningar			44 526
-Avyttringar och utrangeringar		-12 985	
		94 120	107 105
Akkumulerade avskrivningar enligt plan:			
-Vid årets början		-45 608	-13 480
-Avyttringar och utrangeringar		3 895	
-Årets avskrivning enligt plan enligt anskaffningsvärden		-28 233	-32 128
		-69 946	-45 608
Redovisat värde vid årets slut		24 174	61 497
Not 6 Kortfristiga Fordringar		2013-12-31	2012-01-01
-Kundfordringar		157 311	35 000
-Skattekonto		50	11 311
-Övriga kortfristiga fordringar		777	551
ISumma		158 138	46 862
Not 7 Övriga skulder, kortfristiga		2013-12-31	2012-12-31
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte nyttjats under året		660 866	619 876
Övrig kortfristig skuld		34 319	91 650
		695 185	711 526

Årsredovisningens undertecknande

Styrelsen och Versamhetsledaren intygar härmed att årsredovisningen har upprättats
i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Underskrifter

Ort och datum

Stockholm 20/3 2014

Ester Barinaga
Ordförande

Yvonne Rock

Ana Oviedo

Ulf Sandmark

Filip Wijkström

Jan Ström

Min revisionsberättelse har godkänts
Margaretha Morén den 25 mars 2014

Margaretha Morén
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Förorten i centrum- Kollektiv muralkonst för social förändring
Org.nr. 802453-1322

Rapport om årsredovisningen

Jag har reviderat årsredovisningen för Förorten i centrum- Kollektiv muralkonst för social förändring för år 2013.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även reviderat styrelsens förvaltning för Förorten i centrum- Kollektiv muralkonst för social förändring för år 2013.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

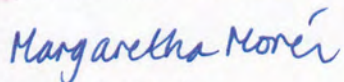
Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Uttalande

Jag tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 25 mars 2014

Margaretha Morén
Auktoriserad revisor

Vårt syfte

**Det ändamål som uttrycks i vår förenings stadgar
pekar ut den långsiktiga inriktningen på vårt arbete**

§3 Syfte

Föreningens syfte är att verka för lokal samverkan genom kollektiv muralkonst.

Till detta ändamål använder sig föreningen av konst och den konstnärliga processen som ett verktyg i arbete med:

- Att förstärka förortsboendes framtidshopp
- Att initiera en dialog mellan olika befolkningsgrupper
- Att utveckla nya arbetsmetoder som tar hänsyn till dagens mångfald och ger kommunikationskanaler för sällan hörda grupper
- Att ge integrationspolitiken en ny väg genom att tillsammans skapa den nya plattformen.

FÖRORTEN I CENTRUM
kollektiv muralkonst för social förändring

Deltagande partners:

Andra Hemmet
127-festivalen
Rinkebyskolan
Vasa Real

Övriga samarbetspartners:

Kulturbryggan
Stockholm Konst
Trafikverket Citybanan
Stockholm Stad
Amerikanska Ambassaden
Arkitektur och Designcentrum

Särskilt tack till:

Precita Eyes Muralists, San Fransisco
Social and Public Art Resource Center - SPARC, Los Angeles

Huvudfinansiär:

Allmänna Arvsfonden

M's KULTURFESTIVAL

LTURHUSET
HUVUDENTRÉ

